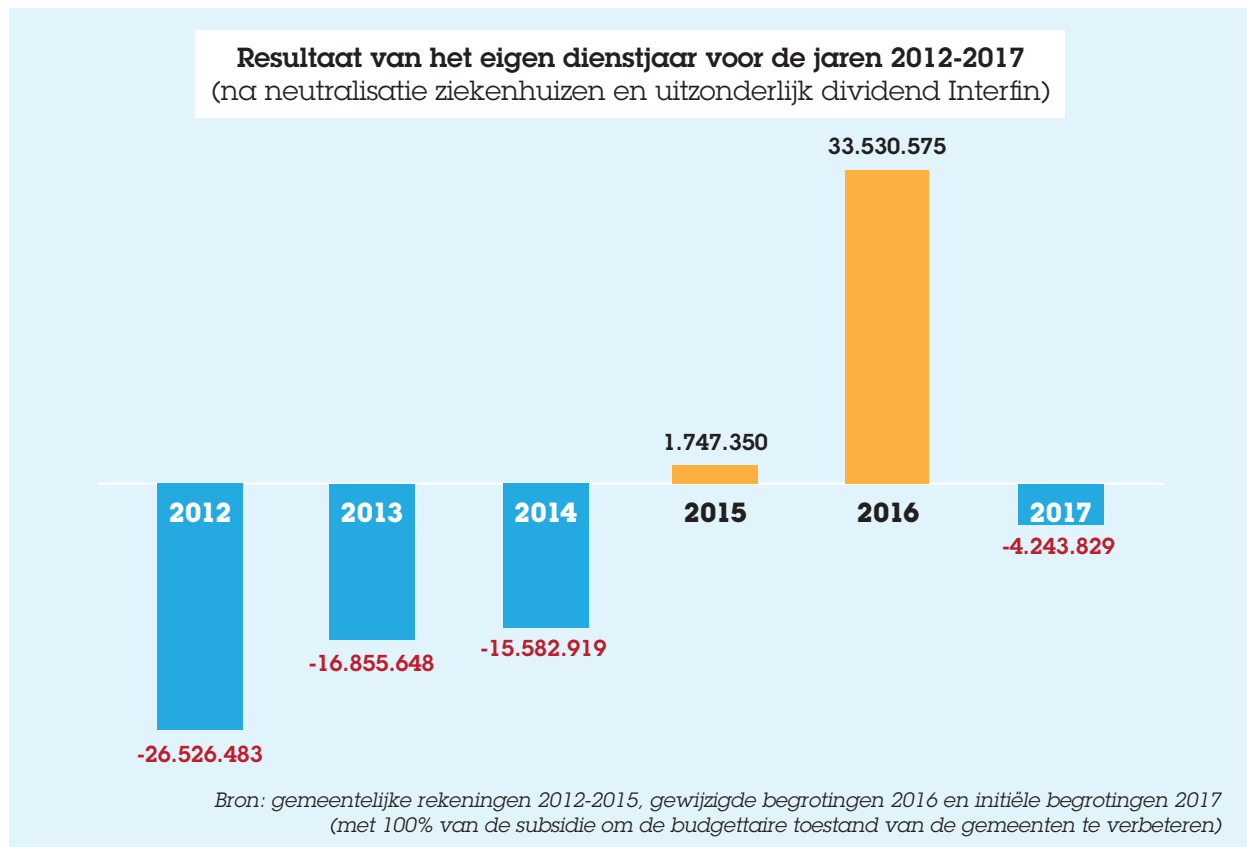

DE GEMEENTEBEGROTINGEN VAN HET DIENSTJAAR 2017

Resultaat eigen dienstjaar

De financiële toestand van de Brusselse gemeenten blijft onder spanning staan gezien de begrotingsresultaten van dienstjaar 2017 en in het bijzonder de niet-naleving van het principe van het begrotingsevenwicht van het eigen dienstjaar (rekening houdend met het totaalbedrag van de subsidie voor de verbetering van de budgettaire toestand en het uitzonderlijke dividend Interfin dat werd geneutraliseerd). Het begrotingsevenwicht is immers uiterst precair door de problematiek van de inning van de opcentiemen op de PB en de OV die een aanzienlijk risico vormt dat de begrotingsresultaten van de gemeenten volatiel en weinig voorspelbaar maakt.

Het tekort van 4,2 miljoen euro dat vermeld is in de initiële begrotingsramingen 2017 houdt rekening met de twee volgende elementen:

- De omzendbrief betreffende de opstelling van de gemeentebegrotingen voor het boekjaar 2017 voorzag in de inschrijving van 50% van het subsidiebedrag dat bedoeld is om de budgettaire toestand van de gemeenten te verbeteren. De definitieve bedragen zijn dezelfde als die van 2016. Dat komt overeen met een stijging van 15 miljoen euro. Het resultaat van de begrotingen werd bijgevolg aangepast om rekening te houden met het totaalbedrag van de subsidie;
- In 2017 wordt een uitzonderlijk dividend Interfin voor een totaalbedrag van 58,1 miljoen euro aan de gemeenten toegekend. We hebben beslist om dit bedrag in deze analyse te neutraliseren omdat het om uitzonderlijke ontvangsten gaat.

Met uitzondering van de cluster van de zuidoostelijk gelegen residentiële gemeenten, hebben alle clusters een tekort in het eigen dienstjaar 2017 (de meeste gemeenten, in totaal tien, hebben overigens een tekort).

Gecumuleerd resultaat en gewone reserves

Het gecumuleerde resultaat, aangevuld met de gewone reserves, geeft een terugval te zien van 189 miljoen euro in 2012 naar 166 miljoen euro in 2017. Deze situatie toont aan dat het voor de gemeenten nodig is uit hun reserves te putten, gezien de groeiende moeilijkheden waaraan zij het hoofd moeten bieden

Ontvangsten en uitgaven

Uit de analyse van de ontvangsten blijkt het groeiende aandeel van de ontvangsten uit de OV (29,7% in 2017 tegenover 27,4% in 2014) en uit de belastingen (11% in 2017 tegenover 10,7% in 2014 en 9,3% in 2009) binnen de gewone ontvangsten, terwijl het aandeel van de opbrengst van de PB in de loop der jaren verkleint (10,3% in 2017 tegenover 11% in 2014 en 12,3% in 2009), in de context van de geleidelijke achteruitgang van de inkomsten van de Brusselaars in het voorbije decennium, net zoals de dividenden en de creditintresten.

Vandaag blijkt het bestendigen van de ontvangsten een grote uitdaging te zijn die een invloed heeft op de globale financiële gezondheid van de gemeenten. De gemeenten zijn immers meer en meer blootgesteld aan belastingontheffingen en vertragingen in de inkohiering, die de ontvangsten van de OV en de PB zwaar aantasten. We stellen vast dat de ontvangsten uit de opcentiemen op de PB het meest volatiel zijn. Na een wijziging in de planning voor het versturen van de aanslagbiljetten in 2015, verloren de gemeenten immers 50 miljoen van de door hen verwachte ontvangsten. Tussen 2014 en 2015 zijn deze ontvangsten overigens gedaald met 54 miljoen euro. De inhaalbeweging vond plaats in 2016 en de opbrengst van de PB zal in 2017 dus logischerwijze lager liggen (-35,4 miljoen euro, zijnde -14%, volgens de begrotingsprognoses). Op basis van de gegevens van de FOD Financiën kan worden voorspeld dat 2016 ook een slecht jaar zal zijn wat de OV betreft, aangezien het toegekende totaalbedrag vergelijkbaar was met dat van 2015 en dat in een context waarin de tarieven van de opcentiemen in drie gemeenten tussen 2015 en 2016 sterk zijn toegenomen. Hoewel de netto vastgestelde rechten met bijna 25 miljoen gestegen zijn ten opzichte van boekjaar 2015, werd het positieve effect van deze

stijging volledig tenietgedaan door de vertraging in de inning van de OV door de FOD Financiën, waardoor het verwachte positieve effect uitgesteld is naar het jaar 2017. De begrotingsprognoses voorspellen immers een stijging van 37,7 miljoen euro (zijnde 6,5%) tussen 2016 en 2017.

De verdeling van de gewone uitgaven ziet er in 2017 uit als volgt: de personeelsuitgaven zijn goed voor 41,5%, de dotaties aan de OCMW's en politiezones bedragen respectievelijk 14,3% en 16,1%, de werkingsuitgaven bedragen 11,2% en de schulddasten 9,7%. Deze verdeling blijft vrijwel gelijk ten opzichte van 2016.

We stellen vast dat bepaalde uitgaven tijdens de periode 2012/2017 sneller stijgen dan andere. Het betreft hoofdzakelijk de volgende uitgaven:

- pensioenbijdragen + 21,96%;
- dotaties aan de politiezones + 13,84%;
- dotaties aan de OCMW's + 19,86%.

Ondanks deze lastige context liggen de investeringsuitgaven (buiten gemeentebedrijven) met meer dan 275 miljoen euro in 2015 hoog, maar dalen ze ten opzichte van de twee voorgaande jaren die uitzonderlijk waren in het licht van de voorbije tien jaar. De investeringsprojecten bedragen 539 miljoen euro voor het boekjaar 2016 en 617 miljoen euro voor het boekjaar 2017. We wijzen erop dat het om investeringskredieten gaat die ingeschreven zijn in de gemeentebegrotingen. Dit bedrag moet dus genuanceerd worden gezien de aanzienlijke kloof tussen de begrotingsramingen en het realisatieresultaat van de rekening. In de periode 2011-2015 bedroeg het gemiddelde uitvoeringspercentage van de investeringsuitgaven van de Brusselse gemeenten 55%.